

AG 5 - Lufthavner

REFERAT

Eltransportforum

Sted: Teams
Dato: 18.03.2022
Referent: Gjesdal

Deltakere

Navn	Bedrift/ org	Fremmøte (X)
Anita Bjørklund	SVV	x
Asle Severin Gjerde	Avinor	x
Erik By	Avinor	x
Erik Fercho Nesvold	Avinor	x
Gunnar Gjesdal	NEK	x
Pål Fritsvold	Norconsult	
Ragnar Holtan	Omega Holtan	x
Roger Nyhammer	Avinor	
Roar Fjeld	Circle K	
Øyvind Gusland	Omexom	x

Saksliste

Saksnr.	Sak	Ansvarlig	Linker
1	Velkommen og kort innledning	Gunnar	ETF
2	Presentasjonsrunde	Alle	
3	Gjennomgang av prosjektforslag	Gunnar	Prosjekt
4	Informasjon fra NEK NEK stiller i Samferdselsdepartementet mandag 21/3 for innspill til strategi for ladeinfrastruktur mot 2030. Det gis bl.a innspill til å utnytte ledig og tilgjengelig kapasitet hos jernbane, ferjeterminaler, lufthavner og havner	Gunnar	invitasjon-til-a-bidra-med-innspill-til-regjeringens-ladestrategi

5	<p>Generelt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samhandling og kontakt mot nettselskap, utfordrende å ikke vite hvordan fordelingsnøkkelen skal se ut. - Noen steder i landet er det en betalingsløsning for kø-ordningen til nettselskapene. 1 mill/år per MW. Se foreløpig utkast til bransjestandard (link) <p>Flyside</p> <p>Problematisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nettkapasitet og samtidighet er hovedutfordringene, dette er også utfordringene til flere andre aktører. Behovene er sammenfallende til samme tid av døgnet. Smart energistyring kan bidra, men krever overordnet og helhetlig styring og f.eks reduksjon av ikke-kritisk last som f.eks kan være hurtiglading. - Utfordrende med krav om klargjøring for elfly uten at man kjenner til hva som fysisk skal tilkoples. - Strategivalg og tidlig standardisering, eller markedsutvikling, kjente fordeler og utfordringer med begge valg. - Flyselskapene velger handlere av fly (Trappebiler, push-back, catering m.m). Det finnes produkter for elektrifisering, men tjenestene er presset på pris som er drivende for utviklingen. - Avinor har rollen som tilrettelegger og drift skal være fossilfrie innen 2030. - Airbus vil ha en «hydrogenflåte» klar innen 2035. Det sees også på hybridløsninger - Widerøe planlegger å være klar med første fly for kommersiell luftfart i 2026, mindre fly som kan handles med CCS (MCS). - Det er mange interessenter til forretningsmodellene. - SVG bygger ut 10 000 m2 solcelleanlegg med enova-støtte og satser på egenproduksjon med formål å bli selvforsynt innen 2025. 1 MW peak og batteripakke. 	Alle	<p>elnett21.no</p> <p>Bransjenorm- for- nettilknytning</p>
---	---	------	---

Saksliste

Saksnr.	Sak	Ansvarlig	Linker
	<ul style="list-style-type: none"> - Flyside er erfaringsmessig god på standardisering. <p>Beslutning AG ønsker å se videre på prosess mot nettselskap og høste erfaringer fra SW med el-ferjer. Det sees også på prosjekt igangsatt av Energi Norge.</p>		
6	<p>Landside</p> <ul style="list-style-type: none"> - Målsetning om å øke kollektivandelen til 70% på OSL er oppnådd og det arbeides med å sette nye bærekraftsmål for tilbringersiden på de største lufthavnene. Det ønskes bedre og smartere løsning for lading av privatbiler. Ordningen er lite brukt, kostnadsdrevet. - Det er høy taxi-andel og privattransport på SVG og BGO. - Avinor legger i noen tilfeller premisser for flybusser, men er ofte styrt av avtaler med fylkeskommunene. - Det tilbys lading for taxier på BGO og SVG. - Energilagring! <p>Beslutning Det kan sees på prosjekter for enova-støtte på sikt, foreløpig konsentrerer AG 5 seg om prosess mot nettselskap.</p>	Alle	
7	<p>Møtedatoer 2022 Neste møte i AG 5: Fredag 6. mai 2022.</p>	Gunnar	